

Με τη χρηματοδότηση της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

Επένδυση στην εκπαίδευση για ενίσχυση των δεξιοτήτων

Στην πορεία προς μια επανενωμένη Κύπρο

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εκπαίδευση είναι ζωτικής σημασίας. Είναι ζωτικής σημασίας γιατί μας ανοίγει την πόρτα σε υψηλής ποιότητας θέσεις εργασίας και σταδιοδρομίες που μας γεμίζουν ικανοποίηση. Είναι ζωτικής σημασίας γιατί προσφέρει τη δυνατότητα στους ανθρώπους να γίνουν δημιουργικοί και καινοτόμοι δια βίου σπουδαστές. Είναι ζωτικής σημασίας για την κοινωνική ένταξη αφού διασφαλίζει πως όλοι ηπιαφελούνται από την οικονομική πρόοδο και κανένας δεν αισθάνεται ξεχασμένος ή παραγκωνισμένος.

Για όλους αυτούς τους λόγους – ποιοτικές θέσεις εργασίας, δια βίου μάθηση, κοινωνική ένταξη – η Ευρώπη επενδύει στις δεξιότητες και την εκπαίδευση της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Οι ιστορίες που περιλαμβάνονται σε αυτή την έκδοση καταδεικύουν ένα περιεκτικό φάσμα επενδύσεων: από την προώθηση της παιδοκεντρικής προσχολικής εκπαίδευσης, στην παροχή εργαστηρίων τελευταίας τεχνολογίας στα σχολεία της μέσης εκπαίδευσης: από τον καθορισμό προτύπων στην επαγγελματική κατάρτιση μέχρι τη δημιουργία συστημάτων δια βίου μάθησης.

Θεωρώ ενθαρρυντικό το γεγονός ότι υπάρχει πληθώρα θετικών επιπτώσεων. Τα παιδιά προετοιμάζονται και εξοπλίζονται με τα κατάλληλα εφόδια για την εκπαιδευτική επιτυχία. Παρέχονται οι βασικές δεξιότητες εργασίας στους νέους, όπως ικανότητες επικοινωνίας, επίλυσης προβλημάτων και ομαδικής εργασίας – και οι νέοι αξιοποιούν αυτές τις γνώσεις για να εξασφαλίσουν την πρώτη τους δουλειά. Συμπληρώνονται κενά δεξιοτήτων και συμβάλλουμε ζωτικά στην απάμβλυνση των υψηλών ποσοστών ανεργίας.

Αυτές οι δράσεις αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου πακέτου Ευρωπαϊκών επενδύσεων στην Κύπρο. Στόχος μας είναι να στηρίξουμε την οικονομική ανάπτυξη, να προωθήσουμε την συμφιλίωση και να στηρίξουμε την κοινωνία των πολιτών. Στοχεύουμε να δημιουργήσουμε μια γερή βάση για μελλοντική επανένωση της Κύπρου, με την προσέγγιση της τουρκοκυπριακής κοινότητας στην ΕΕ και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης.

Ελίζα Φερέιρα

Επίτροπος Συνοχής και Μεταρρυθμίσεων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

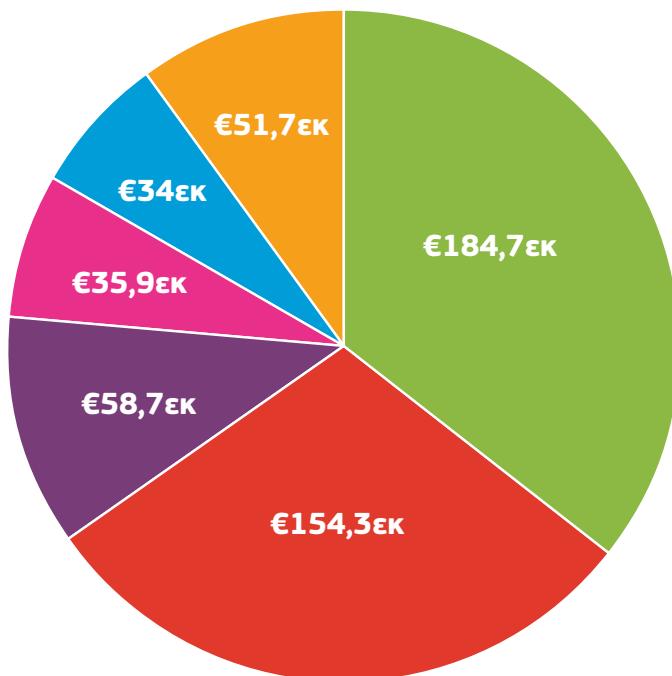
Η Κύπρος προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση πριν από 15 χρόνια. Από τότε, η ΕΕ στηρίζει και τις δύο κοινότητες του νησιού με στόχο την επίτευξη μιας οριστικής διευθέτησης και των τερματισμό δεκαετιών διαίρεσης.

Στην προετοιμασία του εδάφους για την επανένωση, ένας από τους στόχους της βοήθειας της ΕΕ ήταν η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη οικονομική προσέγγιση των δύο κοινοτήτων.

Ως εκ τούτου, μεγάλο μέρος της στήριξης που παρέχει η ΕΕ στην Κύπρο επικεντρώνεται στην ανάπτυξη της οικονομίας της τουρκοκυπριακής κοινότητας του νησιού. Από το 2006, όταν δρομολογήθηκε το **Πρόγραμμα Βοήθειας της ΕΕ για την τουρκοκυπριακή κοινότητα**, έχει διατεθεί πέραν του μισού δισεκατομμυρίου ευρώ σε χρηματοδοτική ενίσχυση.

Το πρόγραμμα στηρίζει έργα σε τομείς όπως η γεωργία, το περιβάλλον, οι υποδομές, η κοινωνία των πολιτών, η ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων, η πολιτιστική κληρονομιά, οι τηλεπικοινωνίες και η εκπαίδευση, καθώς και η ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, η αγορά εργασίας, τα σημεία διέλευσης, η κυκλοφοριακή ασφάλεια, η ενέργεια, η παροχή πληροφοριών σχετικά με την πολιτική της ΕΕ και η προσγωγή της εναρμόνισης με το κεκτημένο της ΕΕ.

Επισκόπηση της χρηματοδότησης 2006-2018
(σύνολο χορηγούμενου ποσού: €519,3 εκατομμύρια)

Στόχος:

- Υποδομές
- Προσέγγιση της τουρκοκυπριακής κοινότητας στην ΕΕ
- Κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη
- ΤΑΙEX Μέσω τεχνικής βοήθειας και ανταλλαγής πληροφοριών
- Οικοδόμηση εμπιστοσύνης
- Αποθεματικό (Μηχανισμός στήριξης και διευθέτησης)

ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ (2006-2018)

Ανάπτυξη και αναδιάρθρωση των υποδομών:

Αντικατάσταση **263 χλμ** δικτύων υδροδότησης

Κατασκευή **3** σταθμών επεξεργασίας λυμάτων

Κατασκευή **99 χλμ** δικτύων αποχέτευσης

Παροχή **7** απορριμματοφόρων οχημάτων

Παροχή **2** αποτεφρωτών ζωικών υποπροϊόντων

Προαγωγή της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης:

Υποστήριξη **271** έργων αγροτικής ανάπτυξης και ανάπτυξης των τοπικών κοινοτήτων

Υποστήριξη **138** έργων για σχολεία, οργανισμούς δια βίου μάθησης και για την αγορά εργασίας

Υποστήριξη πέραν των **150** επιχορηγήσεων για μικρομεσαίες και νεοφυείς επιχειρήσεις

Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και κατάρτισης για **πάνω από 1 000** επιχειρήσεις και επιχειρηματίες

Παροχή κατάρτισης για **σχεδόν 200** αγρότες με στόχο τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης του νερού και της υγιεινής των αγροτικών εκμεταλλεύσεων

Ενημέρωση **άνω των 800** αγροτών για τους κινδύνους που συνδέονται με τις νόσους, την πρόληψη των νόσων και τα μακροπρόθεσμα οφέλη της εξάλειψης των ζωονόσων

Προαγωγή της συμφιλίωσης, οικοδόμηση εμπιστοσύνης, στήριξη της κοινωνίας των πολιτών και προσέγγιση της τουρκοκυπριακής κοινότητας στην ΕΕ:

1 «Infopoint» της ΕΕ δημιουργήθηκε για την έγκαιρη ενημέρωση της τουρκοκυπριακής κοινότητας σχετικά με τις πολιτικές της ΕΕ και το πρόγραμμα βιούθειας, μέσω εκδηλώσεων, μέσων κοινωνικής δικτύωσης και δραστηριοτήτων διαδικτυακής πληροφόρησης

Υποστήριξη **60** έργων για οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Διεξαγωγή **άνω των 80** σεμιναρίων κατάρτισης για την ενίσχυση του έργου των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών

Ταυτοποίηση **885** αγνοουμένων και επιστροφή των λειψάνων τους στις οικογένειές τους

Παροχή ευκαιριών εκπαίδευσης σε κράτη μέλη της ΕΕ μέσω υποτροφιών της ΕΕ σε περισσότερους από **1 400** Τουρκοκύπριους

Υποστήριξη **75** πρωτοβουλιών πολιτιστικής κληρονομιάς σε ολόκληρη τη νήσο

Άνοιγμα **5** νέων σημείων διέλευσης της Πράσινης Γραμμής

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Αυτό το βιβλιαράκι επικεντρώνεται στη στήριξη που παρέχει η ΕΕ για την ενίσχυση των δεξιοτήτων στην τουρκοκυπριακή κοινότητα. Μέσα από ένα φάσμα δραστηριοτήτων, η ΕΕ επενδύει στην εκπαίδευση και τονώνει την απασχόλησιμότητα, συμβάλλοντας έτσι στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και παρέχοντας ευκαιρίες προσέγγισης της τουρκοκυπριακής και της ελληνοκυπριακής κοινότητας.

Από το 2006 μέχρι το 2019, διατέθηκαν σχεδόν 40 εκατομμύρια ευρώ μέσω του Προγράμματος Βοήθειας της ΕΕ για την τουρκοκυπριακή κοινότητα για σκοπούς ενίσχυσης των δεξιοτήτων διαμέσου της εκπαίδευσης.

Η βοήθεια επιδιώκει να δημιουργήσει ένα εργατικό δυναμικό ικανό να ανταποκριθεί στις ανάγκες της αγοράς εργασίας της κοινότητας και να δώσει ώθηση για μια βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Η εκπαίδευση, η κατάρτιση και η δια βίου μάθηση αποτελούν σημαντικές συνιστώσες αυτής της προσπάθειας. Το Πρόγραμμα Βοήθειας χρηματοδότησε σχεδόν 140 έργα στήριξης σχολείων, οργανισμών δια βίου μάθησης και της αγοράς εργασίας στην κοινότητα. Ο ανίκτυπος αυτής της στήριξης είναι ήδη ορατός, καθότι τα βελτιωμένα πρότυπα εκπαίδευσης και κατάρτισης προάγουν ένα πιο εξειδικευμένο και ευπροσάρμοστο εργατικό δυναμικό.

Αναδύεται επίσης μια νέα γενιά επιχειρηματιών, καθώς ολοένα και περισσότεροι Τουρκοκύπριοι ιδρύουν τις δικές τους επιχειρήσεις. Με τη βοήθεια της χρηματοδότησης από την ΕΕ, κιλιάδες Τουρκοκύπριοι πήραν υποτροφίες σε κράτη μέλη της ΕΕ, που τους έδωσαν τη δυνατότητα να αποκτήσουν γνώσεις και να μεταφέρουν τις εμπειρίες τους στην πατρίδα τους, την Κύπρο.

Την ίδια ώρα, επενδύσεις σε τελευταίες τεχνολογίες και εξοπλισμό βοηθούν την τουρκοκυπριακή κοινότητα να συμβαδίζει με τις αλλαγές στην αγορά εργασίας και με τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Παρόλο που διαφαίνονται ήδη κάποια θετικά στοιχεία στον σημερινό ενεργό πληθυσμό, η στήριξη εστιάζεται επίσης στη νέα γενιά των Τουρκοκυπρίων. Νέες μέθοδοι διδασκαλίας και νέοι πόροι βοηθούν στο να προετοιμάσουν τα παιδιά από μικρή ηλικία για την επιτυχία, καθώς εφαρμόζονται υψηλά πρότυπα διδασκαλίας σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσης.

Σε αυτό το βιβλιαράκι θα ακούσουμε τις ιστορίες αρκετών δικαιούχων του Προγράμματος Βοήθειας, για να διερευνήσουμε κατά πόσο η στήριξη έχει θετικό αντίκτυπο σε πολλούς τομείς, από την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην επαγγελματική κατάρτιση και τα προγράμματα μαθητείας, την επιχειρηματικότητα και τη δια βίου μάθηση.

ΠΑΙΔΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ξεκινούμε σε μια τάξη σχολείου προσχολικής εκπαίδευσης στην τουρκοκυπριακή κοινότητα στη Λευκωσία, όπου οι παραδοσιακές δασκαλοκεντρικές μέθοδοι σταδιακά παραχωρούν τη θέση τους σε πιο πρακτικές, παιδοκεντρικές προσεγγίσεις.

Το σχολείο στο οποίο εργάζεται η δασκάλα Fatma Kükrer είναι ένα από τα δύο σχολεία προσχολικής εκπαίδευσης τα οποία έχουν πρωτοστατήσει σε αυτό το θέμα. Η παιδοκεντρική προσέγγιση που ακολουθούν τονίζει ότι τα παιδιά είναι εκ φύσεως πρόθυμα και ικανά να μαθαίνουν. Διασφαλίζει ότι από νεαρή ηλικία, η διδασκαλία προσαρμόζεται στην ικανότητα μάθησης του κάθε μεμονωμένου παιδιού. Τα παιδιά έχουν πιο ελεύθερη πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό και ενθαρρύνονται στην εμπειρική μάθηση (μάθηση μέσα από την πράξη).

Η χρηματοδότηση μέσω του Προγράμματος Βοήθειας διευκόλυνε τη Fatma και τις συναδέλφους της να εξοικειωθούν με αυτές τις προσεγγίσεις οι οποίες εφαρμόζονται ευρέως σε ολόκληρη την ΕΕ.

«Με αυτή την προσέγγιση, έχω τη δυνατότητα να βοηθήσω τα παιδιά να γίνουν πιο δημιουργικά, πιο ικανά και να αποκτήσουν ένα σύγχρονο τρόπο σκέψης», λέει η Fatma.

Τα υπόλοιπα μέλη των οικογενειών επίσης μπόρεσαν να παρατηρήσουν την αλλαγή στα παιδιά τους.

«Παρατήρησα ότι έχει γίνει πιο ανεξάρτητος, πιο πρόθυμος να αναλάβει ευθύνη», λέει η Halide Liman, της οποίας ο γιος φοιτά σε ένα από τα σχολεία. «Είναι πιο τολμηρός, πιο θαρραλέος, πιο πρόθυμος να κάνει πράγματα μόνος του».

«Ο εγγονός μου άρχισε να ρωτά πιο πολλές ερωτήσεις», συμφωνεί η Emine Büyükkalsancak. Θεωρεί ότι η παιδοκεντρική προσέγγιση διδασκαλίας είναι αυτό που χρειάζονται τα παιδιά, καθότι θα τα βοηθήσει να γίνουν «πιο πετυχημένοι άνθρωποι στο μέλλον».

Η χρηματοδότηση από την ΕΕ έχει καλύψει επίσης και νέο εξοπλισμό καθώς και διδακτικό υλικό. Τώρα το προσωπικό διαθέτει τους κατάλληλους πόρους, για να διδάξει σύμφωνα με τα υψηλά πρότυπα τα οποία επιδιώκει να πετύχει.

Αυτό το έργο έχει ανεβάσει τα εκπαιδευτικά πρότυπα παρέχοντας στους εκπαιδευτικούς τους πόρους που χρειάζονται για την εισαγωγή των παιδοκεντρικών μεθόδων διδασκαλίας στην τουρκοκυπριακή κοινότητα για πρώτη φορά, εμπνευσμένες από τις προσεγγίσεις που εφαρμόζονται στην ΕΕ.

Βλέποντας την επιτυχία του έργου και λόγω της αυξανόμενης ζήτησης από τους γονείς για αυτού του τύπου την εκπαίδευση, άλλα σχολεία προσχολικής εκπαίδευσης εμπνεύστηκαν να ακολουθήσουν την ίδια κατεύθυνση και να υιοθετήσουν τις νέες παιδοκεντρικές μεθόδους διδασκαλίας. Πολλά σχολεία μάλιστα ζήτησαν επιπρόσθετη χρηματοδότηση από την ΕΕ ως στήριξη στη διαδικασία αυτή.

Αυτό σημαίνει ότι οι νέες προσεγγίσεις εξακολουθούν να υλοποιούνται πέραν από τη διάρκεια ζωής του έργου, καθώς η στήριξη που παρέχει η ΕΕ δημιουργεί μια νέα ώθηση για αλλαγή.

Το σημαντικότερο είναι ότι αυτή η στήριξη βοηθά τα παιδιά να κάνουν ένα καλό ξεκίνημα στη ζωή τους. Τα προετοιμάζει καταλλήλως για το επόμενο στάδιο στην εκπαίδευσή τους και δημιουργεί προοπτικές για επιτυχία μεταγενέστερα στην επαγγελματική τους ζωή.

“Παρατήρησα ότι έχει γίνει πιο ανεξάρτητος, πιο πρόθυμος να αναλάβει ευθύνη. Είναι πιο τολμηρός, πιο θαρραλέος, πιο πρόθυμος να κάνει πράγματα μόνος του.”

Halide Liman, μπτέρα

Fatma Kükrer - δασκάλα: «Με αυτή την προσέγγιση, έχω τη δυνατότητα να βοηθήσω τα παιδιά να γίνουν πιο δημιουργικά, πιο ικανά και να αποκτήσουν ένα σύγχρονο τρόπο σκέψης».

Παιδιά κατά τη διάρκεια μαθήματος σε δημοτικό σχολείο της Λευκωσίας στο οποίο εφαρμόζεται μια νέα παιδοκεντρική μέθοδος.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μιλώντας από το σχολικό εργαστήριο, η Doğa Bahçeci, μαθήτρια βιολογίας και επίδοξη γιατρός, εξηγεί με ποιο τρόπο εφαρμόζονται οι ίδιες αρχές πρακτικής μάθησης με επίκεντρο τον μαθητή σε επίπεδο μέσης εκπαίδευσης.

Το σχολείο της Doğa είναι ένα από τα τέσσερα σχολεία στην τουρκοκυπριακή κοινότητα το οποίο έλαβε εργαστηριακό εξοπλισμό σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ μέσω της επένδυσης του Προγράμματος Βοήθειας στον τομέα της επιστήμης και της καινοτομίας. Τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ παρείχαν νέο εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας σε 11 εργαστήρια των τεσσάρων σχολείων.

Όπως η Fatma παρακολούθησε ειδική επιμόρφωση στις νέες μεθόδους προσχολικής εκπαίδευσης, έτσι και οι καθηγητές στο σχολείο της Doğa εκπαιδεύτηκαν στο πώς να αξιοποιήσουν τους καινούργιους πόρους.

Οι πρακτικές μέθοδοι διδασκαλίας βοηθούν τους μαθητές να συγκρατούν τις γνώσεις και να έχουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον στο μάθημα. Η Doğa το επιβεβαιώνει, περιγράφοντας τα πρακτικά μαθήματα και τη διδασκαλία στα νέα εργαστήρια του σχολείου της ως «πιο διασκεδαστικά και πιο παραγωγικά».

Καθότι απαιτείται λιγότερος χρόνος για να στηθεί και να αποσυναρμολογηθεί ο νέος εξοπλισμός, απομένει περισσότερος χρόνος για πρακτικές ασκήσεις τις οποίες απολαμβάνει η Doğa μαζί με τους συμμαθητές της.

Χρησιμοποιώντας εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας, οι μαθητές αποκτούν επίσης δεξιότητες που θα τους είναι απαραίτητες αν επιλέξουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε κάποιο παρόμοιο θέμα σε επίπεδο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Ένας μαθητής ο οποίος ήδη έχει το βλέμμα του στραμμένο προς το μέλλον είναι ο Adil Tugac.

Doğa Bahçeci, μαθήτρια βιολογίας: «Αυτό που κάνει η ΕΕ εδώ είναι μια επένδυση για το μέλλον – επειδή εμείς είμαστε το μέλλον»

«Η ευκαιρία που μας δίνεται να κάνουμε πειράματα στο εργαστήριο είναι πολύ σημαντική, γιατί είναι ακριβώς αυτό που θα κληθούμε να κάνουμε προχωρώντας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση», λέει ο Adil, προσθέτοντας ότι «χάρη στα πρακτικά μαθήματα δεν θα δυσκολευτώ τόσο [στην τριτοβάθμια εκπαίδευση]».

Όπως και στην περίπτωση του επιπέδου προσχολικής εκπαίδευσης, και εδώ άλλα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εμπνεύστηκαν να ακολουθήσουν το παράδειγμα, όταν έμαθαν για την επιτυχία των καινούργιων μεθόδων. Η Doğa προσθέτει επίσης ότι ο αριθμός των μαθητών που θέλουν να φοιτήσουν στο δικό της σχολείο έχει αυξηθεί «λόγω των νέων εργαστηρίων και των βελτιωμένων προτύπων εκπαίδευσης».

Μετά από αυτή την πετυχημένη πρωτοβουλία, η ΕΕ έχει προγραμματίσει περαιτέρω επενδύσεις της τάχης των 5 εκατομμυρίων ευρώ για την κατάρτιση νέων επιστημόνων και καινοτόμων στην τουρκοκυπριακή κοινότητα ελπίζοντας ότι αυτή η στήριξη θα συνεχίσει να εμπνέει μια μελλοντική γενιά επιστημόνων, οι οποίοι θα έχουν γερά εφόδια για μια σύγχρονη αγορά εργασίας και οικονομία.

Τα πρώτα σημάδια είναι θετικά. Οι μαθητές όχι μόνο συνεχίζουν να μελετούν επιστημονικά θέματα αυτόβουλα, αλλά εμπνέουν και άλλους να κάνουν το ίδιο. Οι επιστημονικές εκθέσεις που οργανώθηκαν σε ολόκληρη την τουρκοκυπριακή κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων των εκδηλώσεων του Ευρωπαϊκού Γραφείου Ενημέρωσης και Πληροφόρησης «EU Infopoint», έχουν δώσει στους μαθητές την ευκαιρία να μοιραστούν τη δουλειά τους με άλλους. Σ' αυτές τις επιστημονικές εκθέσεις, αυτοί οι ενθουσιώδεις επιστήμονες έχουν βελτιώσει τις ικανότητες επικοινωνίας και παρουσίασης, ενθαρρύνοντας και άλλους να επιλέξουν επιστημονικά μαθήματα.

“Η ευκαιρία που μας δίνεται να κάνουμε πειράματα στο εργαστήριο είναι πολύ σημαντική, γιατί είναι ακριβώς αυτό που θα κληθούμε να κάνουμε προχωρώντας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.”

Adil Tugac, μαθητής

Μαθητές κατά τη διάρκεια μαθήματος χημείας σε σχολείο της μέσης εκπαίδευσης.

Χάρη στο έργο αυτό τα επιστημονικά εργαστήρια σε σχολεία της τουρκοκυπριακής κοινότητας έχουν ευθυγραμμιστεί με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα. Η μελλοντική στήριξη από την ΕΕ θα επικεντρωθεί στην αναβάθμιση των εργαστηρίων σε όλα τα σχολεία της κοινότητας.

Αυτό το έργο έχει βελτιώσει και τις πρακτικές δεξιότητες των καθηγητών, βοηθώντας τους να εκμεταλλευτούν στο έπακρο αυτούς τους πόρους.

Κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο σχολείο, από την προσχολική μέχρι τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τα παιδιά επωφελούνται τώρα σταθερά υψηλών προτύπων διδασκαλίας που βασίζονται στην πρακτική μάθηση.

Προχωρώντας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και τον κόσμο της εργασίας, μπορούν να αισθάνονται σιγουριά ότι κατέχουν τις ικανότητες και τις γνώσεις για να πετύχουν στις σταδιοδρομίες της επιλογής τους. Αυτό βοηθά στο να δημιουργηθεί μια κρίσιμη μάζα καλά καταρτισμένων και επαρκώς ανεπτυγμένων επιστημόνων, που όχι μόνο επωφελούνται, αλλά και συνεισφέρουν στην τουρκοκυπριακή οικονομία.

«Αυτό που κάνει η ΕΕ εδώ είναι μια επένδυση για το μέλλον – επειδή εμείς είμαστε το μέλλον», λέει ο Doğa.

Πρακτικές επιδείξεις επιστημονικών πειραμάτων από τους μαθητές στη διάρκεια της Ευρωπαϊκής Έκθεσης Ερευνητών που οργανώθηκε από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Ενημέρωσης και Πληροφόρησης EU Infopoint.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Ο τομέας της επιστήμης δεν είναι παρά μόνο ένα παράδειγμα ενός κλάδου υψηλά εξειδικευμένων επαγγελμάτων. Σε αυτούς τους κλάδους το σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης πρέπει να συμβαδίζει με την αγορά εργασίας, έτσι ώστε να γεφυρώνονται τυχόν κενά δεξιοτήτων.

Η ΕΕ έχει συμβάλει στον καθορισμό προτύπων προσόντων για περισσότερα από 40 διαφορετικά επαγγέλματα στην τουρκοκυπριακή κοινότητα.

«Όταν αναπτύξαμε αυτά τα προσόντα, λάβαμε υπόψη μας απαιτήσεις και εισηγήσεις από εκπροσώπους του ιδιωτικού τομέα και τις συμπεριλάβαμε στο πρόγραμμα κατάρτισης», εξηγεί ο Eda Hançer Akkor, ο οποία εργάζεται για ένα τουρκοκυπριακό επιμελητήριο, το οποίο εκπροσωπεί μικρές επιχειρήσεις. «Τα προσόντα ανταποκρίνονται στις ειδικότητες που χρειάζονται οι επιχειρήσεις».

Διακρίνοντας θετική πρόοδο, το επιμελητήριο αποφάσισε να θέσει τα νέα πρότυπα σε εφαρμογή μέσω του έργου Training for Results. Με τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής χρηματοδότησης, εναρμόνισε το πρόγραμμα μαθητείας του με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα, παρέχοντας στους εργοδότες ένα σαφές πλαίσιο για πρακτική εξάσκηση στον χώρο εργασίας.

Το έργο Training for Results εστιάστηκε στη βελτίωση της κατάρτισης έξι επαγγελμάτων – κομμωτών, κουρέων, μπχανικών αυτοκινήτων, πλεκτρολόγων, υδραυλικών και μαγείρων – συμβάλλοντας έτσι ώστε τα προγράμματα κατάρτισης να ευθυγραμμίζονται περισσότερο με τις ειδικότητες που πραγματικά χρειάζεται ο κλάδος.

«Επικαιροποιήσαμε τα προγράμματα κατάρτισης για αυτά τα επαγγέλματα, δηλαδή λάβαμε υπόψη μας τα αιτήματα και τις απαιτήσεις των εκπροσώπων του ιδιωτικού τομέα και των ιδιοκτητών επιχειρήσεων και τα συμπεριλάβαμε στο πρόγραμμα κατάρτισης», μας εξηγεί ο Eda.

Ο μαθητευόμενος Mehmet Göz κατά την εγκατάσταση ηλεκτρικού εξοπλισμού στο πλαίσιο του έργου Training for Results.

«Ετσι εκείνοι που παρακολούθησαν την εκπαίδευση διδάχτηκαν τις δεξιότητες και απέκτησαν τα προσόντα που απαιτούνται από τον ιδιωτικό τομέα. Για παράδειγμα, συγκεντρώσαμε κάποιους σεφ και τους ρωτήσαμε τι είδους δεξιότητες ή προσόντα θα περίμεναν από έναν σεφ ο οποίος παρακολουθεί μαθήματα σε επαγγελματική σχολή».

Το σχέδιο δρομολογήθηκε το 2016 και έχει δείξει 60% αύξηση στις εγγραφές στο σύστημα μαθητείας κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του.

Συγκεκριμένα, το σχέδιο παρείχε την ευκαιρία σε νέους, οι οποίοι είχαν εγκαταλείψει το σχολείο ή αναζητούσαν κάποια εργασία, να αποκτήσουν επαγγελματικές δεξιότητες και να ενισχύσουν τις προοπτικές ανεύρεσης εργασίας. Η υψηλής ποιότητας επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση προσφέρει μια αξιόπιστη εναλλακτική εκπαιδευτική μέθοδο για να φθάσει κανείς στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και επιτρέπει σε νέους ανθρώπους να πάρουν το μέλλον τους στα δικά τους χέρια.

Η έμφαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μετατοπίζεται προς την πρακτική μάθηση και αυτό συνάδει με την προσέγγιση που ακολουθείται στα σχολεία της κοινότητας. Στο παρελθόν, η αξιολόγηση των μαθητευομένων συνίστατο μόνο σε μια γραπτή εξέταση. Τώρα εξετάζονται και οι πρακτικές τους ικανότητες από ομάδα τοπικών αξιολογητών.

«Σε αυτούς τους τεχνικούς τομείς, υπάρχει έλλειψη ατόμων με τις κατάλληλες δεξιότητες», εξηγεί ο Turgay Paşa, πλεκτρολόγος και τοπικός ιδιοκτήτης επιχείρησης.

«Πρέπει να τους βοηθήσουμε και να τους διδάξουμε τις δεξιότητες που χρειάζονται».

Ο Turgay πιστεύει ότι η στήριξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης «βοηθά στην επίτευξη των Ευρωπαϊκών προτύπων» και «βελτιώνει την ποιότητα του τελικού προϊόντος».

Η στήριξη της ΕΕ στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην κοινότητα έχει βοηθήσει στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών σε ολόκληρο το νησί, αναπτύσσοντας ένα άκρως καταρτισμένο και εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό προς όφελος της οικονομίας.

Δίνοντας φωνή στους επιχειρηματίες, η ΕΕ ενθάρρυνε επίσης τους εργοδότες να αναλάβουν τα πνίγια για τη διασφάλιση μιας βιώσιμης πορείας κατάρτισης μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης, των συστημάτων μαθητείας υψηλής ποιότητας και της αξιολόγησης στο χώρο εργασίας.

Για μαθητευόμενους όπως ο Mehmet Göz, ο οποίος εργάζεται στην επιχείρηση του Turgay, αυτό του έχει προσφέρει μια σαφή πορεία ένταξης στην αγορά εργασίας.

Ο Mehmet λέει ότι η εμπειρία του ως μαθητευόμενος ήταν καθοριστική σημασίας. «Τώρα μπορώ να σταθώ στα πόδια μου», λέει χαρακτηριστικά.

Όσο για τα μελλοντικά του σχέδια; «Να φτιάξω τη δική μου επιχείρηση, όπως ο Turgay».

“Σε αυτούς τους τεχνικούς τομείς, υπάρχει έλλειψη ατόμων με τις κατάλληλες δεξιότητες. Πρέπει να τους βοηθήσουμε και να τους διδάξουμε τις δεξιότητες που χρειάζονται.”

Turgay Paşa, πλεκτρολόγος και τοπικός ιδιοκτήτης επιχείρησης

ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ο καθορισμός προτύπων επαγγελματικών προσόντων ήταν ένα σημαντικό βήμα προς τη γεφύρωση του χάσματος των δεξιοτήτων στην τουρκοκυπριακή κοινότητα. Ωστόσο, σε πολλές επαρχίες, όπως είναι εκείνη της Αμμοχώστου, τα επίπεδα ανεργίας των νέων εξακολουθούν να είναι ψηλά.

Προς αντιμετώπιση της κατάστασης, ο τοπικός πολιτιστικός σύνδεσμος στην Αμμόχωστο θέσπισε το έργο LEAD (στα Αγγλικά Learn, Experiment, Apply and Develop δηλαδή Μαθαίνω, Επειραματίζομαι, Εφαρμόζω και Αναπτύσσω). Οι στόχοι του έργου LEAD είναι να στηρίξει τους νέους και τις γυναίκες – τις δύο ομάδες που πλήττονται στον μεγαλύτερο βαθμό από την ανεργία στη συγκεκριμένη επαρχία.

Το έργο που χρηματοδοτείται από την ΕΕ παρέχει δωρεάν κατάρτιση, έτσι ώστε να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους και να αυξήσουν την απασχολησιμότητά τους. Η κατάρτιση επικεντρώνεται σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, από δεξιότητες γλωσσών και πλεκτρονικών υπολογιστών, σε τεχνικές πωλήσεων και μάρκετινγκ. Προσφέρονται επίσης προγράμματα πρακτικής άσκησης με αποδοχές, υπηρεσίες καθοδήγησης σταδιοδρομίας και ευκαιρίες δικτύωσης.

«Το πρώτο πράγμα που κάναμε ήταν να αναλύσουμε την αγορά εργασίας στην Αμμόχωστο, έτσι ώστε να μπορούμε να προσφέρουμε κατάρτιση στοχεύοντας στα κενά της αγοράς», δηλώνει η Διευθύντρια του Έργου LEAD Münise Alibeyoğlu.

«Προσπαθούμε επίσης να ενσωματώσουμε τη δια βίου μάθηση στις ζωές των νέων και των γυναικών. Αυτό με τη σειρά του θα βελτιώσει τις δεξιότητές τους, θα διευκολύνει την απασχολησιμότητά τους, θα ενισχύσει τις επιχειρηματικές τους ικανότητες και θα τους βοηθήσει να εξασφαλίσουν οικονομική ανεξαρτησία και αυτοπεποίθηση».

Το κέντρο νεολαίας στην Κερύνεια επίσης παρέχει δωρεάν κατάρτιση σε νέους Τουρκοκύπριους. Μέσα από την επαγγελματική κατάρτιση και διάφορες δραστηριότητες, όπως μαθήματα μουσικής και τέχνης,

100 νεαροί συμμετέχοντες κατάφεραν να αποκτήσουν ένα ολοκληρωμένο σύνολο δεξιοτήτων, το οποίο αυξάνει την απασχολησιμότητά τους.

Ο Kemal Özkarat είναι ένας γραφίστας ο οποίος συμμετείχε σε μια σειρά μαθημάτων ψηφιακού μάρκετινγκ στο κέντρο. «Τώρα γνωρίζω περισσότερα πράγματα σχετικά με το ψηφιακό μάρκετινγκ και το πώς να εφαρμόζω τις υφιστάμενες δεξιότητές μου ως γραφίστας σε αυτόν τον νέο τομέα εργασίας», λέει ο Kemal. «Με αυτές τις επιπρόσθετες γνώσεις, μπορώ να προσφέρω περισσότερα στους πελάτες μου. Το κέντρο με βοηθά επίσης να κάνω επαγγελματικές διασυνδέσεις, ώστε να μπορώ να έχω καλύτερη πρόσβαση σε εργασία στον τομέα αυτό».

Το έργο του κέντρου δεν περιορίζεται μόνο στην παροχή δεξιοτήτων που θα βοηθήσουν τους ανθρώπους να έχουν πρόσβαση σε θέσεις εργασίας. Επιδιώκει επίσης να αναρέσει τις στάσεις που έχουν οι νέοι απέναντι στην εργασία και να τους ενθαρρύνει να ανοίξουν δικές τους επιχειρήσεις, δημιουργώντας έτσι δουλειά για τον εαυτό τους αλλά και για άλλους νέους ανθρώπους.

«Είναι θέμα αλλαγής νοοτροπίας», λέει ο Hasan Tabakçı, διαχειριστής προγράμματος στο κέντρο νεολαίας. «Οι νέοι είναι εκ φύσεως περίεργοι και δημιουργικοί. Προσφέροντάς τους τις κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη νεοφυών επιχειρήσεων, είμαστε σε θέση να τους στηρίξουμε σε μια επιχειρηματική πορεία, έτσι ώστε να πετύχουν στο τρέχον οικονομικό κλίμα. Αυτό αυξάνει την καινοτομία, τις δεξιότητες και σε τελική ανάλυση, την απασχόληση σε ολόκληρη την κοινότητα».

Αρχικά, το κέντρο προσκάλεσε κάποιους επιχειρηματίες να μοιραστούν τις ιστορίες επιτυχίας τους σχετικά με την ίδρυση των νεοφυών επιχειρήσεών τους και τα διδάγματα που αποκόμισαν στην πορεία. Στη συνέχεια διοργάνωσε ένα εκπαιδευτικό σεμινάριο για το πώς σχεδιάζεται μια επιχείρηση και μετά ακολούθωσαν εργαστήρια, στα οποία οι συμμετέχοντες ανέπτυξαν τα επιχειρηματικά τους σχέδια για τις δικές τους ιδέες.

“Προσφέροντάς τις κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη νεοφυών επιχειρήσεων, είμαστε σε θέση να τους στηρίξουμε σε μια επιχειρηματική πορεία, έτσι ώστε να πετύχουν στο τρέχον οικονομικό κλίμα.”

Hasan Tabakçı, διαχειριστής προγράμματος

Το κέντρο νεολαίας στην Κερύνεια προωθεί την επαγγελματική κατάρτιση και τη δημιουργία ικανοτήτων ανάμεσα στους νεαρούς Τουρκοκύπριους.

Στα εργαστήρια, 30 νέοι επιχειρηματίες μπόρεσαν να αναπτύξουν τις ικανότητές τους και να επινοήσουν μελλοντοστραφείς επιχειρηματικές ιδέες που ανταποκρίνονται στην οικονομία του 21^{ου} αιώνα. Στις ιδέες αυτές περιλαμβάνονταν σχέδια για μια τεχνολογική νεοφυή επιχείρηση και μια εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα για την προώθηση των βιώσιμων ταξιδιών.

Ενθαρρύνοντας την ανεξαρτησία και το επιχειρηματικό πνεύμα, το κέντρο αντιμετωπίζει τις τρέχουσες ανάγκες της αγοράς εργασίας, αλλά ταυτόχρονα βοηθά στην προώθηση της μακροχρόνιας οικονομικής ανάπτυξης. Αναδύονται νέοι επιχειρηματίες στην κοινότητα εξοπλισμένοι με τις ικανότητες αλλά και την επιθυμία να πετύχουν.

Το έργο Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας στοχεύει στην ίδρυση κύρων κοινής χρήσης, συμπεριλαμβανομένου και ενός κέντρου καινοτομίας στη Λευκωσία, για να στηρίξει την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα και τη διάδοση γνώσεων στην κοινότητα.

Το έργο ύψους 3 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο δρομολογήθηκε το 2019 με διάρκεια τριών χρόνων, θα βασιστεί στη συνεργασία τοπικών εταίρων, έτσι ώστε να παρασχεθούν ευκαιρίες σε ερευνητές, καινοτόμους, επίδοξους επιχειρηματίες και εταιρείες στα πρώιμα στάδια της ανάπτυξής τους.

Μέσα από έργα σαν και αυτό, η ΕΕ θα συνεχίσει να καλλιεργεί μια νοοτροπία καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στην κοινότητα.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Ένα πρόγραμμα συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης βοηθά αρχιτέκτονες όπως την Simzer Kaya να αναβαθμίζει τις γνώσεις και τις δεξιότητές της.

Το Πρόγραμμα Βοήθειας της ΕΕ για την Τουρκοκυπριακή κοινότητα στηρίζει νεαρούς ανθρώπους σε διάφορα στάδια της εκπαίδευσής τους, από το σχολείο μέχρι το κέντρο επαγγελματικής κατάρτισης. Ωστόσο, η μάθηση και η ανάπτυξη δεν σταματούν, όταν από τις τάξεις περνούν στον κόσμο της εργασίας.

Μόλις αυτοί οι νέοι άνθρωποι ξεκινήσουν τις σταδιοδρομίες τους, πρέπει να συνεχίσουν να αναπτύσσουν και να ξαναφρεσκάρουν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους. Για τους ίδιους τους εργαζόμενους, αυτό τους βοηθά να παραμένουν απασχολήσιμοι. Για την οικονομία, διασφαλίζεται ότι υπάρχουν διαθέσιμοι καταρτισμένοι εργαζόμενοι, για να ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Η στήριξη της ΕΕ επαναπροσδιορίζει τον ρόλο των τουρκοκυπριακών επαγγελματικών οργανώσεων στη στήριξη των μελών τους μέσω της συνεχούς ανάπτυξης δεξιοτήτων. Αυτή η προσέγγιση επιτρέπει σε εκείνους που εκτελούν εξειδικευμένα επαγγέλματα να συμβαδίζουν με τις εξελίξεις της τεχνολογίας, με τις καινοτομίες και τους νέους κανονισμούς, συμπεριλαμβανομένων και των προτύπων της ΕΕ.

Αυτό όχι μόνο αυξάνει την ασφάλεια, την ποιότητα εξυπηρέτησης και την ικανοποίηση των πελατών, αλλά βοηθά παράλληλα στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας της τουρκοκυπριακής οικονομίας.

“ Πρέπει να παρακολουθούμε τις εξελίξεις και να μαθαίνουμε νέα πράγματα. ”

Mustafa Hançerli, αρχιτέκτονας που συμμετείχε στην εκπαίδευση

**Χειριστές ανυψωτικών οχημάτων αναπτύσσουν τις πρακτικές τους γνώσεις στο πλαίσιο του έργου με την ονομασία
Lifting the Operators Up.**

Για παράδειγμα, αρχιτέκτονες στην τουρκοκυπριακή κοινότητα εκπόνησαν ένα πρόγραμμα συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης αξιοποιώντας Ευρωπαϊκά κονδύλια.

Σκοπός του προγράμματός τους, το οποίο σχεδιάστηκε με βάση εκπαιδευτικά ταξίδια που προπονήθηκαν σε χώρες της ΕΕ, είναι να διασφαλίσει ότι οι δεξιότητες των τοπικών αρχιτεκτόνων είναι εκαυγχρονισμένες. Επιπρόσθετα στοχεύει στην προσέγγιση των αρχιτεκτονικών προτύπων και πρακτικών με εκείνα που ισχύουν στην ΕΕ. Μακροπρόθεσμα, πρόθεση των αρχιτεκτόνων είναι να ιδρύσουν ένα εξειδικευμένο κέντρο και να εισαγάγουν υποχρεωτικά πρότυπα για τον κλάδο τους.

Ο Mustafa Hançerli είναι ένας από τους αρχιτέκτονες που συμμετείχαν στα εκπαιδευτικά σεμινάρια του προγράμματος. «Έμεις [οι αρχιτέκτονες] πρέπει να παρακολουθούμε τις εξελίξεις και να μαθαίνουμε νέα πράγματα, αν θέλουμε να συνεχίσουμε να ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες των πελατών μας και να διευρύνουμε τις επιχειρήσεις μας», λέει ο Mustafa.

Η Simzer Kaya, επίσης αρχιτέκτονας, σπεύδει να τονίσει τη σημασία της χρηματοδότησης του προγράμματος για αυτή τη διαδικασία. Η Ευρωπαϊκή επιχορήγηση είναι ένα είδος «κουμπιού εκκίνησης», λέει η Simzer.

«Νομίζω ότι θα οδηγήσει τους αρχιτέκτονες σε μια νέα εποχή».

Η μηχανολογία είναι ένας άλλος τομέας που αγωνίζεται με δυσκολία για να συμβαδίζει με τα πρότυπα του κλάδου.

Το έργο Lifting the Operators Up, που χρηματοδοτήθηκε από την ΕΕ, ξεκίνησε με πρωτοβουλία του επιμελητηρίου μηχανολόγων μηχανικών της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Το έργο παρείχε εκπαιδευτικά μαθήματα σε 80 μηχανολόγους μηχανικούς και εκατοντάδες χειριστές ανυψωτικών οχημάτων και συνάμα συνέβαλε στη βελτίωση των προτύπων υγείας και ασφάλειας στον κλάδο.

Ο μηχανολόγος μηχανικός Ferhat İkizer λέει ότι μαθαίνοντας τη χρήση εξοπλισμού κατασκευών βελτίωσε τα δικά του επίπεδα αυτοπεποίθησης στην εργασία του: «δίνω μεγαλύτερη προσοχή στην υγεία και την ασφάλεια και γνωρίζω πολύ περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες. Αυτό μου δίνει αυτοπεποίθηση σε ό,τι κάνω», όπως εξηγεί.

Ο Ali Şefik, μηχανολόγος και ακαδημαϊκός, πιστεύει ότι ευρωπαϊκά έργα όπως αυτό μπορούν να βοηθήσουν την τουρκοκυπριακή κοινότητα να «προσεγγίσει πολύ περισσότερο τα πρότυπα που εφαρμόζονται στην ΕΕ», ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την υγεία και ασφάλεια.

Αυτού του είδους ο καθορισμός προτύπων θα είναι σημαντικός για τη συνεχιζόμενη επιδίωξη της οικονομικής ενοποίησης των δύο κοινοτήτων της Κύπρου. Πουθενά αλλού δεν είναι πιο σημαντικό αυτό απ' ό,τι στον τομέα της πλεκτρικής ενέργειας. Παρόλο που οι δύο κοινότητες έχουν ξεχωριστά πλεκτρικά δίκτυα, τα δύο δίκτυα μπορούν να συνδεθούν όταν χρειαστεί, έτσι ώστε να επιτρέπεται κοινή χρήση της πλεκτρικής ενέργειας σε όλο το νησί.

Το έργο με την ονομασία Electrical Field [Ηλεκτρικό Πεδίο], που υλοποιείται από τον σύνδεσμο των τουρκοκυπριακών εργοληπτών πλεκτρολογικών έργων, στοχεύει στη βελτίωση της επικοινωνίας και, κυρίως, στην ευθυγράμμιση των πλεκτρολογικών πρακτικών με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάμεσα στους πλεκτροτεχνίτες των δύο κοινοτήτων.

Μέσα από αυτό το έργο, οι Ελληνοκύπριοι εκπαιδευτές παρείχαν εξειδικευμένη τεχνογνωσία και εξοπλισμό για να αναπτύξουν τις δεξιότητες των Τουρκοκυπρίων ομολόγων τους. Η εκπαίδευση έχει καλύψει μέχρι στιγμής 12 διαφορετικά θέματα, από εγκαταστάσεις πλιακής ενέργειας μέχρι επαγγελματική υγεία και ασφάλεια. Το έργο προγραμματίζει να καλύψει συνολικά 20 θέματα.

Με την ανταλλαγή τεχνογνωσίας ανάμεσα στις κοινότητες, το έργο διασφαλίζει ότι οι πλεκτροτεχνίτες λειτουργούν με βάση τα ίδια υψηλά πρότυπα παντού στην Κύπρο. Αυτό συνέβαλε όχι μόνο στο να δημιουργήσει ευκαιρίες απασχόλησης για Τουρκοκυπρίους σε ολόκληρο το νησί, αλλά και στο να ικανοποιήσει την ανάγκη για εξειδικευμένους εργαζόμενους και στις δύο κοινότητες.

«Μέσα από το έργο αυτό εκπαιδεύουμε περισσότερους πλεκτρολόγους και καλύτερους πλεκτρολόγους. Τώρα έχουμε εκπαιδευμένα άτομα τα οποία εισέρχονται στην αγορά εργασίας και οι εργοδότες είναι σε θέση να βρίσκουν καταρτισμένους εργαζόμενους», εξηγεί ο Osman Asilzade, συντονιστής του έργου Electrical Field. «Η ποιότητα των υπηρεσιών τους επίσης έχει αναβαθμιστεί. Η ικανοποίηση των πελατών έχει αυξηθεί. Η εκπαίδευση έχει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα», συνεχίζει.

Όπως και στην περίπτωση των σχολείων της κοινότητας, και στην επαγγελματική κατάρτιση έχει ακολουθηθεί η πρακτική προσέγγιση, την οποία ο Osman θεωρεί απαραίτητη. «Οι μαθητές πρέπει να μάθουν πώς να χρησιμοποιούν όλων των ειδών συσκευές, πρέπει να μάθουν πώς να χειρίζονται τον εξοπλισμό», λέει. «Εάν δεν υπάρχει πρακτική εκπαίδευση, είναι περιορισμένα αυτά που μπορεί κανείς να μάθει στη θεωρία. Δεν είναι αποτελεσματικό. Τώρα, είμαστε σε θέση να προσφέρουμε αυτά τα μαθήματα κατάρτισης έτσι ακριβώς όπως θεωρείται ότι πρέπει να παραδίδονται».

Πάνω από 450 εργαζόμενοι στην κοινότητα, ορισμένοι από τους οποίους ήταν προηγουμένως άνεργοι, έχουν ήδη βελτιώσει τις ικανότητές τους παρακολουθώντας τα πρακτικά μαθήματα κατάρτισης.

Πολλοί συμμετέχοντες ήταν μάλιστα σε θέση να αναβαθμίσουν τη σταδιοδρομία τους, υιοθετώντας νέες τάσεις και τεχνολογίες που καλύπτονται στα μαθήματα κατάρτισης.

«Ενα μέλος μας παρακολούθησε τα μαθήματα κατάρτισης και βελτιώθηκε επαγγελματικά σε αρκετές νέες τεχνολογίες», θυμάται ο Osman. «Πρόσφατα ήρθε να με δει και μου είπε ότι τώρα κερδίζει τα διπλάσια χρήματα σε σύγκριση με τα τελευταία 15 χρόνια στον κλάδο του».

Ένας άλλος εργαζόμενος που επωφελήθη από την κατάρτιση είναι ο Ali Yeşilada, ο οποίος είχε εξειδικευτεί ως πλεκτρολόγος το 2007. Ο Ali βρήκε τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση πολύ χρήσιμη. «Νιώθω πολύ πιο σίγουρος στη δουλειά μου», δηλώνει. «Προηγουμένως δεν ήμουν σε θέση να απαντώ σε ερωτήσεις για ορισμένα θέματα. Αυτά τα μαθήματα μου έδωσαν τις απαντήσεις. Τώρα μπορώ να παρέχω στον πελάτη μου ότι χρειάζεται».

Όπως οι αρχιτέκτονες και οι μηχανολόγοι μηχανικοί, έτσι και οι εργαζόμενοι στον τομέα της πλεκτρικής ενέργειας δίνουν μεγάλη έμφαση στη συνεχή κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση. Σε έναν τομέα, ο οποίος αλλάζει ραγδαία λόγω της τεχνολογικής προόδου, επαγγελματίες όπως ο Ali γνωρίζουν ότι πρέπει συνεχώς να ενημερώνονται.

«Η τεχνολογία αλλάζει και προοδεύει με τέτοιους ρυθμούς που θα ήταν αδύνατον για μας να παρακολουθούμε τα πράγματα χωρίς έργα σαν και αυτό», προσθέτει ο Ali. Μελετά ακόμη το ενδεχόμενο να ασχοληθεί με τον τομέα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας, έτσι ώστε να συνδράμει στην αναβάθμιση των προτύπων στην κοινότητα. «Μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης, ίσως μπορέσω να ξεκινήσω να ασχολούμαι με αυτόν τον τομέα και να βοηθήσω στην πρόληψη των επαγγελματικών ατυχημάτων», προσθέτει.

Ευτυχώς, τα θετικά αποτελέσματα του έργου θα συνεχιστούν και πέραν της διάρκειας εφαρμογής του χάρη στη δημιουργία ενός Πράσινου Εργαστηρίου. Αυτή η σχολή θα παρέχει κοινή κατάρτιση για Τουρκοκυπρίους και Ελληνοκύπριους πλεκτροτεχνίτες, διασφαλίζοντας τη μακροχρόνια διατήρηση των ψηλών προτύπων τα οποία έχουν καθοριστεί σε ολόκληρο το νησί.

Τουρκοκύπριοι ηλεκτρολόγοι κατά τη διάρκεια επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια του δικοιονοτικού έργου Ηλεκτρικό Πεδίο.

“ Νιώθω πολύ πιο σίγουρος στη δουλειά μου. ”

Ali Yeşilada, πλεκτρολόγος που συμμετείχε στην εκπαίδευση

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Εκτός από την απόκτηση γνώσεων από ειδικούς από την Ελληνοκυπριακή κοινότητα, κάποιοι Τουρκοκύπριοι συμμετείχαν σε εκπαιδευτικά ταξίδια σε χώρες της ΕΕ, για να μάθουν ποια είναι η εμπειρία στην Ευρώπη.

Από το 2007 μέχρι το 2018, γύρω στους 1400 Τουρκοκύπριους φοιτητές και επαγγελματίες επωφελήθηκαν του Προγράμματος Υποτροφιών της ΕΕ. Το πρόγραμμα κάλυψε βραχείας διάρκειας μαθήματα γλωσσών και πρακτική άσκηση, καθώς και πιο μακράς διάρκειας πτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές σε όλες τις χώρες μέλη της ΕΕ.

Το πρόγραμμα προσφέρει σε Τουρκοκύπριους την ευκαιρία να γνωρίσουν την ΕΕ από πρώτο χέρι και να αποκτήσουν δεξιότητες και γνώσεις, τις οποίες θα μπορούσαν να εφαρμόσουν επιστρέφοντας στην Κύπρο.

Σε πολλά επαγγέλματα, αυτή η εμπειρία μπορεί να αλλάξει τα δεδομένα. Μπορεί ακόμη να βοηθήσει στη διάσωση ζωών. Η καρδιολόγος Sevgül Maydonozcu Kara αξιοποίησε την υποτροφία που της πρόσφερε η ΕΕ, πηγαίνοντας στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Charité του Βερολίνου, μια εμπειρία που τη βοήθησε να βελτιώσει τις γνώσεις της στο θέμα της καρδιακής ανεπάρκειας και της διάγνωσής της.

«Για μένα, το πιο θετικό ήταν ότι έμαθα πώς να φτιάχω ένα σύστημα ολοκληρωμένων υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης», λέει η Sevgül. «Έμαθα ότι έπρεπε να λειτουργώ ως μέρος ενός συστήματος και όχι ως μεμονωμένη μονάδα».

Επιστρέφοντας στην Κύπρο, η Sevgül χρησιμοποίησε την εμπειρία της για να στήσει μια προστατευτική μονάδα υγείας, στην οποία συνεργάζεται με άλλους γιατρούς, παρέχοντας στους ασθενείς ολοκληρωμένες υπηρεσίες.

«Για παράδειγμα υπάρχει γυναικολόγος που εκτός από γυναικολογικές εξετάσεις και τοκετούς, στη δουλειά του περιλαμβάνεται και η έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου, διαλέξεις σε εγκύους γυναίκες για θέματα όπως η διατροφή και φροντίδα τους κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης», εξηγεί η Sevgül. Προσθέτει ότι αυτή η ολιστική προσέγγιση βοηθά όχι μόνο στην αντιμετώπιση των τρεχόντων προβλημάτων υγείας αλλά και την «προστασία της υγείας της μελλοντικής γενιάς».

Σε προσωπικό επίπεδο η εμπειρία της στο εξωτερικό, όπως δηλώνει η ίδια «με βοήθησε να ξεφύγω από το στενό περιβάλλον στο οποίο ήμουν περιορισμένη, όπου προσπαθούσα να σώσω τους πάντες και ποτέ δεν φαινόταν να είναι αρκετό».

Το σημαντικό είναι ότι η Sevgül κατόρθωσε να μοιραστεί τη δική της εμπειρία με άλλους και να ενθαρρύνει την εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών σε ολόκληρη την κοινότητα, συμβάλλοντας έτσι ώστε να φέρει την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη πιο κοντά στα πρότυπα τα οποία έμαθε από την ΕΕ.

Sevgül Maydonozcu Kara, καρδιολόγος: «Όλοι είμαστε κερδισμένοι, γιατί προσπαθώ να αναπτύξω βέλτιστες πρακτικές από τις γνώσεις τις οποίες έχω αποκομίσει».

«Όλοι είμαστε κερδισμένοι, γιατί προσπαθώ να αναπτύξω βέλτιστες πρακτικές από τις γνώσεις τις οποίες έχω αποκομίσει», λέει. «Με την υποτροφία αυτή απόκτησα τη δύναμη της γνώσης και χάρη σε αυτή τη γνώση, κατάφερα να εκπαιδεύσω άλλους γιατρούς, άλλους επαγγελματίες υγείας».

“ Με την υποτροφία αυτή απόκτησα τη δύναμη της γνώσης και χάρη σε αυτή τη γνώση, κατάφερα να εκπαιδεύσω άλλους γιατρούς, άλλους επαγγελματίες υγείας. ”

**Sevgül Maydonozcu Kara,
καρδιολόγος και συμμετέχουσα στο
Πρόγραμμα Υποτροφιών της ΕΕ**

Μιλήσαμε επίσης με τον σχεδιαστή Doğus Bodamyalizade, ο οποίος κέρδισε μια υποτροφία για την Ακαδημία Domus στην Ιταλία, ένα από τα πιο γνωστά ίνστιτούτα σχεδιασμού της Ευρώπης. «Γνωστοί σχεδιαστές ήρθαν στην ακαδημία και αναπτύξαμε διάφορα έργα μαζί τους. Για μένα ήταν σαν όνειρο», θυμάται.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στο Μιλάνο, ο Doğus ανάπτυξε τις σχεδιαστικές του ικανότητες και υιοθέτησε νέες τεχνολογίες. «Πολλά από αυτά που μάθαμε σχετίζονται με τη ψηφιακή αγορά που αναπτύσσεται καθημερινά. Μάθαμε πώς να δημιουργούμε τα προϊόντα μας σε ψηφιακή μορφή, χρησιμοποιώντας τεχνικές ψηφιακής μοντελοποίησης».

Όπως η Sevgül, έτσι και ο Doğus εφαρμόζει τις νεοαποκτηθείσες γνώσεις του στην πατρίδα του, την Κύπρο. Τώρα διδάσκει σε μαθητές πώς να σχεδιάζουν και να κατασκευάζουν μοντέλα, μεταφέροντάς τους τις δεξιότητες τις οποίες έμαθε ο ίδιος χάρη στην Ευρωπαϊκή υποτροφία στην Ιταλία και ενθαρρύνοντας τους μαθητές του να τις εφαρμόζουν.

Μέσω του Προγράμματος Υποτροφιών της ΕΕ, οι Τουρκοκύπριοι βελτιώνουν την κατανόηση των ευρωπαϊκών αξιών, προτύπων και παραδόσεων. Οι εμπειρίες του Doğus και της Sevgül δείχνουν πώς μπορεί αυτό να κάνει τη διαφορά στην κοινότητα, βοηθώντας στην προετοιμασία της κοινωνίας και της οικονομίας για μια ενωμένη Κύπρο εντός της ΕΕ.

Ο σχεδιαστής Doğus Bodamyalizade έχει αναπτύξει τις σχεδιαστικές του ικανότητες σε ψηλό επίπεδο και έχει υιοθετήσει νέες τεχνολογίες.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Από τη νηπιακή εκπαίδευση μέχρι την εκπαίδευση των ενηλίκων, τα προγράμματα και τα έργα που παρουσιάζονται σε αυτό το βιβλιαράκι θέτουν τα θεμέλια για μια βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη σε ολόκληρο το νησί της Κύπρου.

Αφενός η ΕΕ έχει επενδύσει κονδύλια, προκειμένου να εξασφαλίσει την εκκίνηση αυτών των δραστηριοτήτων, και αφετέρου η ίδια η τουρκοκυπριακή κοινότητα αφιέρωσε χρόνο και ενέργεια, προκειμένου να διασφαλίσει την επιτυχία και βιωσιμότητα αυτών των δραστηριοτήτων.

Έχοντας στη διάθεσή τους τις κατάλληλες μεθόδους και τους πόρους, οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνουν τα παιδιά να αναλάβουν την ευθύνη της δικής τους παιδείας από μικρή ηλικία. Αποφοιτώντας από το σχολείο για να ενταχθούν σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή στην αγορά εργασίας, αυτοί οι νέοι άνθρωποι έχουν τις δεξιότητες και την ανεξαρτησία να πετύχουν στη σταδιοδρομία της επιλογής τους.

Η δημιουργία ενός καταρτισμένου, εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού – εκπαιδευμένου σύμφωνα με τα πρότυπα που καθορίζει η ΕΕ – θα στηρίζει την τοπική οικονομία και θα προωθήσει την οικονομική ολοκλήρωση και την ενδεχόμενη επανένωση των δύο κοινοτήτων στο νησί – της ελληνοκυπριακής με την τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Είναι σαφές από τα λόγια των Τουρκοκυπρίων που επωφελήθηκαν από τη στήριξη της ΕΕ ότι ήδη έχει επιτελεσθεί αρκετό και καλό έργο. Ωστόσο η ματιά είναι τώρα στραμμένη ήδη προς το μέλλον, καθότι η συνεχής ανταλλαγή γνώσεων και η δια βίου μάθηση συμβάλλει στη βιωσιμότητα αυτής της ανάπτυξης.

Η ΕΕ προγραμματίζει να συνεχίσει να στηρίζει την τουρκοκυπριακή κοινότητα σε αυτή τη διαδρομή μέσα από περαιτέρω έργα.

Το 2018, η ΕΕ συνέχισε να χρηματοδοτεί σχολεία στην προσπάθεια βελτίωσης των πρακτικών διδασκαλίας, συμπεριλαμβανομένης της παιδοκεντρικής προσέγγισης στη μάθηση. Ορισμένα από αυτά τα έργα εστιάζονται σε εξωσχολικές δραστηριότητες, καθώς και στην κοινωνική ένταξη και κινητικότητα παιδιών με ειδικές ανάγκες.

Δόθηκε επίσης μεγαλύτερη έμφαση στην εκμάθηση της αγγλικής και της ελληνικής γλώσσας, πράγμα που θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο κατά την προπαρασκευαστική διαδικασία της επανένωσης της οικονομίας.

Σε όλα τα σχολεία θα γίνουν επίσης περισσότερες επενδύσεις στον εξοπλισμό επιστημονικών εργαστηρίων με ευρωπαϊκά πρότυπα και στην εκπαίδευση των καινοτόμων, ερευνητών και επιστημόνων του μέλλοντος.

Ένα άλλο νέο έργο θα βοηθήσει στην ανάπτυξη προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης σε όλα τα εξειδικευμένα επαγγέλματα. Το έργο θα αξιοποίησε την μέχρι τώρα επιτυχία στον τομέα αυτό και θα συνεχίσει τη συνεργασία με επιχειρήσεις και εκπαιδευτές.

Στο μεταξύ, το έργο Innovative Entrepreneurship [Καινοτόμος Επιχειρηματικότητα] το οποίο δρομολογήθηκε πρόσφατα, θα συνεχίσει να στηρίζει την επιχειρηματικότητα, έναν τομέα με τεράστιο δυναμικό ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας με την ελπίδα ότι θα ενθαρρύνει με τη σειρά του την καινοτομία σε κάθε κοινότητα ξεχωριστά αλλά και μεταξύ τους.

Συνεργαζόμενες, οι δύο κοινότητες μπορούν να συνδράμουν στην αειφορία της οικονομικής ανάπτυξης του νησιού και τη βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης για όλους τους Κυπρίους σε ολόκληρη τη χώρα.

Δήλωση αποποίησης ευθύνης:

Το παρόν έγγραφο συντάχθηκε με τη χρηματοδοτική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το περιεχόμενό του αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του αναδόχου (Ecorys) και δεν απηκεί κατ' ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τη χρηματοδότηση της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

